

Brüsszel, 2026. július 24.
(OR. en)

12189/26

SOC 517
EMPL 288
EDUC 338
SAN 616
ECOFIN 1052

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2026. július 22.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2026) 650 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
a szociális jogok európai pillérének végrehajtásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 650 final.

Melléklet: COM(2026) 650 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.7.22.
COM(2026) 650 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

a szociális jogok európai pillérének végrehajtásáról

{SWD(2026) 650 final}

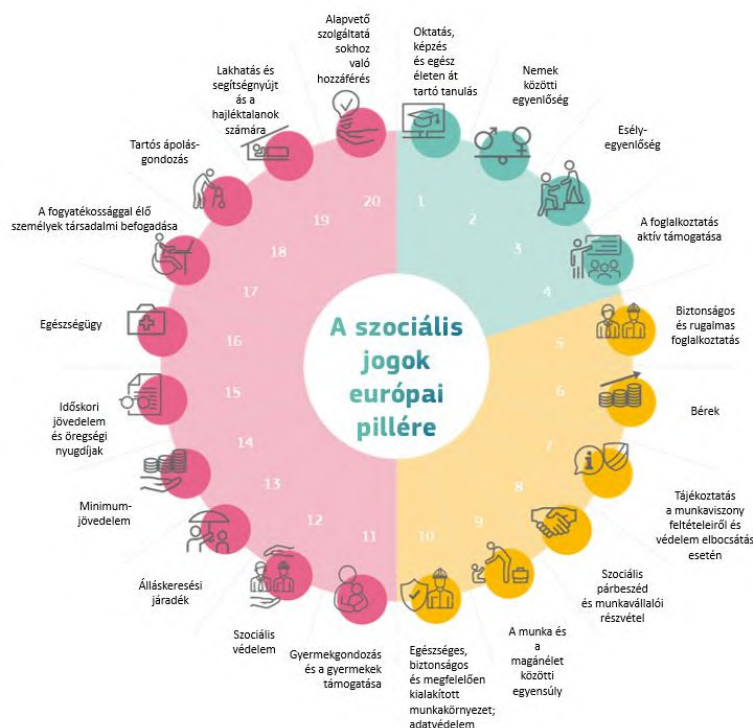
Közlemény a szociális jogok európai pilléréről

Bevezetés

Az Európai Unió azon a meggyőződésen alapul, hogy a társadalmi haladás és az emberi méltóság a méltányos, demokratikus és reziliens társadalom alappillérei. Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke az Unió számára célként szabja meg a magas versenyképességű, a teljes foglalkoztatottságot és a társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságot, és olyan fejlődési ívet mutat, amely a Római Szerződés közös jólétre vonatkozó elképzelésétől a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló 1989. évi közösségi chartában meghatározott és az Alapjogi Chartában megerősített szociális jövőképig vezet. Ez az uniós értékek és elvek iránti szilárd elkötelezettség olyan Európát alakított ki, amely arra törekszik, hogy globális szinten vezető szerepet töltsön be a szolidaritás, az egyenlőség és az emberek jóléte terén.

A szociális jogok európai pillére a szociális Európa meghatározó kerete. A pillért azért hirdették ki, hogy irányt mutasson az európai szociális modellnek, amely olyan sikertörténetnek bizonyult, amelynek köszönhetően az EU azon helyek közé tartozik a világon, ahol jó élni, dolgozni és tanulni. Továbbra is az EU szociális pajzsaként és iránytűjeként szolgál a méltányossághoz a gyors átalakulás és kihívások korában, és egyben lehetőség is. Állandó emlékeztető arra, hogy az Unió milyen Európát kíván építeni: a polgárokat védő és szerepvállalásukat elősegítő Európát.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017-ben közösen kihirdetett, a szociális jogok európai pillérének 20 alapelve közös keretet hozott létre a szociális jogok előmozdítása, valamint az élet- és munkakörülmények Unió-szerte történő javítása érdekében. A portói szociális csúcstalálkozón jóváhagyott 2021. évi cselekvési terv ezeket az elveket konkrét kezdeményezésekbe ültette át az EU társadalmi szerkezetének megerősítése érdekében, 75 intézkedést és három kiemelt célt javasolva 2030-ra. A cselekvési terv megerősítette továbbá az Unió elkötelezettségét az alapvető jogok és a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend szerinti fenntartható fejlődési célok elérése iránt.

A pillér irányította az uniós szintű és a tagállami intézkedéseket, bizonyítva, hogy válság idején pajzsként és iránytűként szolgál, segítve bennünket az EU előtt álló átalakulások során, amint azt a 2024. évi La Hulpe-i nyilatkozat is megerősítette. A Covid19-világjárvány, Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és az azt követő energia- és megélhetési válság próbára tette az EU társadalmi szerkezetét. Az Unió azonban a nemzeti és regionális szintű beruházások és reformok mellett az uniós szolidaritási és hatékony válságreagálási eszközök – például a [SURE](#), a [Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz](#) és a [kohéziós politikai alapok](#) – révén közösen kezelte ezeket a sokkhatásokat, miközben megőrizte a munkahelyeket, a készségeket és a szociális védelmet. Napjainkban azonban a kihívások folyamatosan változnak: a geopolitikai feszültségek, az általános biztonsági helyzet, a kereskedelmi súrlódások, a demokratikus visszacsúszás és a szétagolt nemzetközi együttműködés megköveteli, hogy Európa belülről erősítse a rezilienciát.

A pillér és elvei ma is relevánsak – sőt, talán még nem is voltak ennél relevánsabbak –, mivel előre kell jelezniük, fel kell készülnünk a strukturális változásokra, és kezelniük kell azokat. A demográfiai változások felgyorsítják az uniós munkaerő és társadalom változásait – ahogy azt a Bizottság [„Demográfiai átalakulás az EU-ban: a változások megértése és az azokhoz való alkalmazkodás”](#) című, 2026. évi jelentése is kiemeli. A digitális és zöld átállás a globális geopolitikai kihívások és biztonsági aggályok közepette szintén átforgatja Európa iparát, munkahelyeit és készségigényeit. E változások kezeléséhez olyan szabályozási környezetre van szükség, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára a beruházásokat és a növekedést, valamint olyan oktatási és képzési rendszerekre, amelyek mindenki számára biztosítják a keresett készségek megszerzését, a minőségi és megfizethető szolgáltatásokhoz való hozzáférést, többek között a befogadó munkaerőpiac, valamint a szilárd szociális védelmi és társadalmi befogadási rendszerek támogatása érdekében. Ezen egyensúly támogatása érdekében – amint azt az [„Egy Európa, egy piac” ütemterv](#) is megerősíti – Európa

iparpolitikáját a szociális jogok európai pillérének tiszteletben tartásával kell kialakítani, „olyan, igazságos átmenetet teremtve, amely biztosítja a minőségi munkahelyeket és senkit nem hagy hátra”.

A pillér továbbra is alakítja a Bizottság külső tevékenységét azáltal, hogy az EU-n kívül is előmozdítja a magas szintű munkaügyi és szociális normákat. A 2021. évi cselekvési tervre építve a Bizottság megerősíti a többoldalú szerepvállalást, előmozdítja a tisztességes munkát és a felelős üzleti magatartást a globális értékláncokban, valamint támogatja a partnerországokat abban, hogy foglalkoztatás-, készségfejlesztési és szociálpolitikájukat összehangolják a pillér elveivel. A bővítési és a szomszédos országok számára¹ kulcsfontosságú referenciaértékként a pillér előmozdítja az uniós szociális modellt, miközben keretet biztosít a párbeszédhez, az együttműködéshez és az egymástól való tanuláshoz.

A pillér kihirdetésének 10. évfordulójához közeledve a közlemény célja a pillér végrehajtásának további elmélyítése. Számba veszi az eddig elért eredményeket, és meghatározza azokat a konkrét prioritásokat, amelyek esetében további intézkedésekre van szükség az EU előtt álló átalakulások által kínált lehetőségek előrejelzése és megvalósítása érdekében. Ez a közlemény további célzott intézkedéseket javasol, amelyek kiegészítik a 2021. évi cselekvési tervet, és konkrét hozzáadott értéket teremtenek, összhangban az EU egyszerűsítés és végrehajtás iránti elkötelezettségével. Kijelöli továbbá a strukturális változások további stratégiai átgondolásához, előrejelzéséhez és kezeléséhez vezető utat. Mivel a tétlenség költségei messze meghaladják a beruházások költségeit, Európa jóléte és versenyképessége szempontjából elengedhetetlen, hogy a szociális megfontolásokat valamennyi szakpolitikai területbe beépítsék.

1. A 2030-ra kitűzött kiemelt célokról szóló 2021. évi cselekvési terv elfogadása óta elért eredmények

A 2021. évi cselekvési terv három, 2030-ig elérendő uniós szintű kiemelt célt – és azokon belül részcélokat – határozott meg²:

- **a 20–64 éves népesség legalább 78 %-ának foglalkoztatottnak kell lennie** (2019-hez viszonyítva)
 - a nemek közötti foglalkoztatási különbséget legalább a felére kell csökkenteni,
 - az intézményes koragyermekkori nevelést és gondozást fokozni kell,
 - a foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben részt nem vevő (NEET) 15–29 éves fiatalok arányát 12,6 %-ról (2019) 9 %-ra kell csökkenteni,
- **a felnőttek legalább 60 %-ának évente részt kell vennie képzésen**
 - a 16–74 évesek legalább 80 %-ának kell rendelkeznie alapvető digitális készségekkel,
 - tovább kell csökkenteni a korai iskolaelhagyást és növelni kell a felső középfokú oktatásban való részvételt,

¹ A földközi-tengeri paktummal kapcsolatban is.

² A 2021. évi cselekvési terv különböző részcélokat is meghatároz, amelyeket a bizottsági szolgálati munkadokumentum tovább részletez.

- **a szegénység vagy társadalmi kirekesztés veszélyének kitett emberek számát legalább 15 millióval csökkenteni kell (2019-hez viszonyítva)**
 - ennek legalább 5 millió gyermeket kell magában foglalnia.

Az uniós vezetők a [2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón](#) jóváhagyták a célokat, amelyek ezt követően a nemzeti célokban is megjelentek. A kiemelt célok felé tett előrehaladás egyenetlen volt³, tartós regionális és területi különbségekkel. Az uniós szintű tendenciák a következők:

- Az EU – **a 2025. évi 76,1 %-os** foglalkoztatási arányával – jó úton halad a **foglalkoztatási célkitűzés** elérése felé. A [nemek közötti foglalkoztatási különbség](#) jelenleg 9,6 százalékpont, ami 2021 óta enyhe, 1,3 százalékpontos csökkenést jelent. A [2026. tavaszi gazdasági előrejelzés](#) azonban a munkaerő-kereslet enyhülésére utal, ami az elkövetkező években visszafoghatja ezt az előrelépést. Az egyes csoportok foglalkoztatási rátái vegyes képet mutatnak (pl. a maradandó [fogytékossággal élők foglalkoztatási különbsége](#) 2025-ben 24,2 százalékpont, a [roma foglalkoztatási különbség](#) pedig 2024-ben 21 százalékpont volt).
- A **készségekre vonatkozó cél** terén jelentős további erőfeszítésekre van szükség. A tanulásban részt vevő felnőttek aránya [2022-ben 39,5 %](#) volt, szemben a 60 %-os céllal.
- További előrelépésre van szükség a **szegénység csökkentésére vonatkozó cél** tekintetében is. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek száma az EU-ban 2019 és 2025 között mintegy **3,5 millióval** csökkent, ami elmarad a 15 milliós csökkentési céltól.

A kiemelt célok nem elérhetetlenek, de elérésükhöz mind uniós, mind tagállami szinten határozottabb végrehajtási erőfeszítésekre lesz szükség. A részcélok tekintetében elért eredményekről a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum számol be. A Bizottság továbbra is nyomon fogja követni a 2030-ra kitűzött uniós célok megvalósítása terén elért eredményeket. A szegénység elleni küzdelem adatvezérelt, tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt igényel, amelyet összehasonlítható, magas színvonalú mutatók támasztanak alá.

Bár a foglalkoztatási ráta pozitívan alakul, további erőfeszítésekre van szükség annak minősége terén, a jól fizetett munkahelyekre összpontosítva, amelyek adaptív munkakörnyezetben kínálnak lehetőséget a személyes és szakmai fejlődésre, az önállóságra és a célok kitűzésére. Ez magában foglalja a méltányos béreket, az állásbiztonságot, a munkahelyi egészséget és biztonságot, a munkahelyi jóllétet, a szociális védelmet, a nemek közötti egyenlőséget és az esélyegyenlőséget. A [minőségi munkahelyekre vonatkozó 2025. évi ütemterv](#) felvázolta a versenyképes gazdaságban a minőségi munkahelyek támogatására irányuló szakpolitikai intézkedéseket.

Intézkedések:

³ A 2030-ra kitűzött három kiemelt cél megvalósítása terén elért eredményeket az [együttes foglalkoztatási jelentés](#) révén évente nyomon követik.

- A Bizottság a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) által kidolgozott, **a munkahelyek minőségére vonatkozó aktualizált nyomonkövetési keret** alapján – többek között az **együttes foglalkoztatási jelentésben** – meg fogja erősíteni az európai uniós munkahelyek minőségének nyomon követését.
- A már megkezdett munka nyomán a Bizottság konzultációt kezdeményez – a Foglalkoztatási Bizottságon keresztül – a tagállamokkal, valamint az érdekelt felekkel a munkahelyek minőségére vonatkozó, 2030 utáni lehetséges új célokról.
- A Bizottság előterjeszti a **minőségi munkahelyekről szóló jogszabályt** (2026 negyedik negyedéve).
- A **szegénység elleni uniós stratégiában** bejelentetteknek megfelelően a szegénység nyomon követésének javítása érdekében a Bizottság a megfizethetőség elemei által a szegénységre gyakorolt hatások mérésére és a szegénység különböző dimenzióinak tükrözésére szolgáló új mutatókat fog előterjeszteni azzal a céllal, hogy azokról 2028-ig megállapodás szülessen. Amennyiben megállapodás születik a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogasztóvédelmi Tanáccsal (EPSCO) és annak tanácsadó bizottságaival, mindez a szociális eredménytábla kapcsolódó mutatóinak **a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret** vonatkozó elemzésének megerősítése céljából végzett felülvizsgálatához is vezethet.

2. A 2021. évi cselekvési terv: végrehajtás és teljesítés

A **2021. évi cselekvési tervet** az uniós intézmények, a tagállamok, a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalom és más érdekelt felek közös erőfeszítéssel hajtották végre. A politikai lendület megerősítést kapott a **portói szociális csúcstalálkozón** (2021. május), ahol az uniós vezetők jóváhagyták a kiemelt célokat, és megerősítették, hogy támogatják a szociális jogok európai pillérét. Ezt tovább fokozta a **La Hulpe-i nyilatkozat** (2024. április), amely hangsúlyozta a pillér Európa társadalmi iránytűjeként betöltött szerepét, és felszólított annak folyamatos végrehajtására a zöld, digitális és demográfiai átállás közepette. Az **európai szociális párbeszédéről szóló paktum (2025)** megújította a szociális párbeszéd megerősítése, valamint a kulcsfontosságú munkaerőpiaci és gazdasági kihívások kezelése iránti elkötelezettséget.

A cselekvési terv utolsó mérföldköve a saját felülvizsgálata volt. E célból a Bizottság 2025-ben széles körű belső és külső konzultációkat folytatott, a 75 kezdeményezés végrehajtása terén elért eredmények elemző értékelése mellett. A cél az elért eredmények számbavétele, a fennmaradó hiányosságok azonosítása és a jövőbeli prioritások megalapozása volt.

A megállapítások kézzelfogható előrelépést mutatnak a pillér közel egy évtizeddel ezelőtti kihirdetése óta. Az új szociális jogokat és védelmet Uniós-szerte kodifikálták és működőképessé tették, és – bár egyenetlen mértékben – előrelépés történt mindhárom kiemelt cél felé. A felülvizsgálat azonban tartós végrehajtási hiányosságokat is feltárt, és megállapította, hogy fel kell gyorsítani a kulcsfontosságú kezdeményezések végrehajtását. A végrehajtás megerősítése az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintek közös felelőssége, amelyben a szociális partnerek

és a civil társadalom központi szerepet játszik. A felülvizsgálat megállapításait a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum részletezi.

3. A pillér végrehajtásának megerősítése

A cselekvési terv 2021. évi elfogadása óta drámaian megváltozott az a környezet, amelyben a szociál- és foglalkoztatáspolitikák működnek. A konzultáció és az elemzés során a Bizottság három olyan gyenge pontot azonosított, amelyek sürgős és további figyelmet igényelnek. Ezek kiegészítik a munkahelyekre, a készségekre, a mobilitásra és a szegénység csökkentésére irányuló meglévő és folyamatban lévő bizottsági kezdeményezéseket, megerősítik végrehajtásukat, és az új és gyorsan változó kihívásokra összpontosítanak.

3.1. A megélhetési költségek és a megfizethetőség

Az elmúlt években az európaiak számára a megélhetési költségek jelentették a legnagyobb problémát. A lakhatás, az élelmiszerek, az energia, a közlekedés és más alapvető áruk és szolgáltatások magas költségei súlyosan érintik az életszínvonalat, a társadalmi befogadást és a gazdasági biztonságot, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és a fiatalok körében. A megélhetési költségek a demokratikus rezilienciára is hatással vannak: a tartós jövedelembizonytalanság, az érzékelt méltánytalanság és a lehetőségek csökkenése gyengítheti az intézményekbe vetett bizalmat, és fokozhatja a társadalmi széttagoeltságot.

Ami a jövőt illeti, a további kihívások tovább növelhetik a háztartásokra nehezedő nyomást, ami további hatással lehet a szegénységre és a társadalmi kirekesztődésre. A foglalkoztatás növekedése az előrejelzések szerint pozitív marad, de 2026-ban 0,3 %-ra, 2027-ben pedig 0,4 %-ra lassul, míg a közelmúltbeli geopolitikai fejlemények – többek között a katonai feszültségek és a globális kereskedelmi minták változásai – további inflációs nyomást eredményezhetnek. Az alacsony jövedelmű háztartások különösen ki vannak téve ezeknek a nyomásoknak. Ha részletesebb áttekintést kapnánk arról, hogy a növekvő megélhetési költségek hogyan érintik a társadalom különböző csoportjait, az segíthetne jobban nyomon követni a szegénységben élő különböző csoportok, valamint a nők helyzetét.

A munkaerőpiachoz és a minőségi munkahelyekhez való hozzáférés előmozdítása egyértelműen kiutat jelent a megfizethetőségi válságból. Míg az EU-ban a foglalkoztatás rekordmagas, a kiaknázatlan tehetségbázis jelentős része továbbra is a munkaerőpiacon kívül marad. 2025-ben közel 50 millió munkaképes korú ember nem számított bele a gazdaságilag aktív népességbe, 12 millió munkanélküli és 6,5 millió alulfoglalkoztatott mellett (beleértve a részmunkaidős munkavállalókat, különösen a nőket) együtt, akik teljes munkaidőben kívántak dolgozni, de nem tudtak ilyen lehetőségeket találni. A munkaerőpiacon nem szereplők legnagyobb részét a nők teszik ki: a munkaképes korúak közül mintegy 32 millióan vannak a munkaerőpiacon kívül. Az ő munkaerőpiaci részvételüket erősen befolyásolják a nemek közötti egyenlőtlenségek, többek között a családi és gondozási feladatok egyenlőtlen eloszlása, valamint a gondozási szolgáltatások rendelkezésre állása és minősége.

Az inaktivitásból a munkába való átmenet megkönnyítése nemcsak a munkaerőpiaci befogadás és a versenyképesség szempontjából fontos, hanem a szegénység és a kirekesztés csökkentésének egyik leghatékonyabb eszköze is. Ha több embert vonunk be a

munkaerőpiacra, az közvetlenül hozzájárul a GDP növekedéséhez, csökkenti a szakemberhiányt, és kiszélesíti az európai szociális védelmi rendszerek fenntartásához szükséges adóalapot és társadalombiztosítási járulékalapot. Azzal a céllal, hogy a szubszidiaritás és az arányosság teljes körű tiszteletben tartása mellett további lehetséges intézkedéseket tárjon fel ezen a területen, a Bizottság elindítja az uniós szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszát a jelentős foglalkoztatási akadályokkal szembesülő személyek aktivizálására irányuló uniós fellépés lehetséges irányáról.

Az állami foglalkoztatási szolgálatok továbbra is központi szerepet játszanak a személyre szabott iránymutatás, a készségek felmérése, az aktivizálási intézkedések és a munkaközvetítés révén. A Bizottság 2026-ban értékelő jelentést nyújt be az [állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata](#)ról, és – annak megállapításaitól függően – javasolni fogja a hálózat fenntartását. A **szociális párbeszéd** továbbra is alapvető fontosságú lesz a készségigények előrejelzéséhez, a munkaerőpiaci részvétel akadályainak azonosításához és az ágazati realitásokhoz igazított megoldások kidolgozásához.

Az [EU-ban biztosítandó megfelelő minimálbérek](#)ről szóló, 2022 óta hatályos irányelv kulcsfontosságú eredmény volt a tisztességes munkafeltételek biztosítása szempontjából. Közös keretet hozott létre a jogszabályban meghatározott minimálbérek megfelelőségének biztosítása és a bérmegállapításra irányuló kollektív tárgyalások előmozdítása érdekében. Elfogadása óta a minimálbérek Unió-szerte jelentősen emelkedtek, különösen a legalacsonyabb szinttel rendelkező országokban. Ez számos munkavállaló fizetésének és életszínvonalának emelkedését segítette elő: a dolgozói szegénységi ráta a 2016. évi 9,6 %-os, magas szintről 2025-re folyamatosan 8,3 %-ra csökkent. További részletek az e közleménnyel együtt közzétett nyomkövetési jelentésben találhatók.

A lakhatás különösen sürgető kihívássá vált, főként a városi területeken. Számos régióban a lakhatási költségek gyorsabban emelkedtek, mint a jövedelmek, ami korlátozza a megfizethető és minőségi lakhatáshoz való hozzáférést, és hatással van a munkavállalói és a tanulási célú mobilitásra, a családalapításra, valamint a társadalmi és területi kohézióra. A megfizethető lakhatásba történő korlátozott köz- és magánberuházásokkal összefüggésben egyre fontosabbá vált a szociális bérlakások iránti kereslet. A május 6-án előterjesztett, szegénység elleni uniós stratégia részeként [a lakhatásból való kirekesztettség elleni küzdelemről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat](#) hangsúlyozza a lakhatásból való kirekesztettség és a hajléktalanság elleni küzdelemre irányuló hosszú távú megoldásokat és megelőzést. Előmozdítja továbbá a szociális lakhatási lehetőségek bővítését és a megfizethetőbb lakhatást, az emberközpontú megközelítésre összpontosítva. A [megfizethető lakhatásra vonatkozó európai terv](#) stratégiát határoz meg a szélesebb körű európai lakhatási válság kezelésére. Célja a lakáskínálat növelése, a beruházások és reformok ösztönzése, valamint a leginkább érintett emberek és területek támogatása. A Bizottság előkészíti a **megfizethető lakhatásról szóló jogszabályt**, amely támogatja a hatóságokat a lakhatási stressz által érintett területek azonosításában, és lehetővé teszi számukra, hogy intézkedéseket hozzanak a lakhatás megfizethetőségének védelme és előmozdítása érdekében ezeken a területeken. Az új európai Bauhausról (NEB) szóló, nemrégiben elfogadott [tanácsi ajánlás](#) arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti szakpolitikáikat hangolják össze az épületek,

városrészek és nyilvános terek tervezésére és átalakítására vonatkozó integrált megközelítéssel. A tagállamoknak minden rendelkezésre álló finanszírozási lehetőséget fel kell használniuk – többek között a kohéziós alapokon és a [Szociális Klímaalapon](#) keresztül – a megfizethető és szociális lakhatás támogatására. A tagállamokat a Bizottság felkéri arra, hogy építsék be a lakhatási dimenziót az olyan egyéb releváns szakpolitikákba és területekbe, mint például a szociális jólét, az egyenlőség, a foglalkoztatás, a város-, vidék- és regionális fejlesztés, a területi kohézió, a kutatás-fejlesztés és az egészségügy⁴. A Bizottság 2027-ben tanulmányt jelentet meg a lakhatási egyenlőtlenségről és megkülönböztetésről, valamint közzéteszi a lakhatás egyszerűsítésére irányuló csomagot, amely hozzá fog járulni a megfizethető lakások kínálatának megkönnyítéséhez.

Az élelmiszer-szegénység is egyre nagyobb aggodalomra ad okot az EU-ban, mivel az uniós lakosság azon aránya, amely nem engedheti meg magának, hogy minden második napon húst, csirkét, halat (vagy ezek vegetáriánus megfelelőjét) tartalmazó ételt fogyasszon, a 2019. évi 6,8 %-ról 2025-re 8,5 %-ra nőtt, bár a tagállamok között jelentős különbségek vannak. A Bizottság 2026-ban tanulmányt tesz közzé az élelmiszerek megfizethetőségéről, és kísérleti projektet indít az élelmiszerekhez való hozzáférés terén.

Az [energiaszegénység](#) továbbra is európaiak millióit érinti. 2024-ben az uniós háztartások 9,2 %-a nem tudta [megfelelően fűteni](#), míg 2026-ban 26 %-a nyáron nem tudta kényelmesen [hűvösen tartani](#) otthonát. Az energetikai felújítások vagy az energiahatékonysági megoldásokhoz és a megújuló energiaforrásokhoz való hozzáférés a leghatékonyabb módja az energiaszegénységet kiváltó okok kezelésének és a kiszolgáltatottság megelőzésének. A Bizottság által 2023 márciusában elfogadott [lakossági energiaügyi csomag](#) hangsúlyozza az energiaszegénység kezelésének fontosságát az EU-ban, különös tekintettel a fogyasztók védelmére és szerepvállalásának növelésére.

A [közlekedési szegénység](#), azaz az egyéni vagy a tömegközlekedés költségei fedezésének nehézsége vagy az arra való képtelenség, illetve a közlekedési szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya **szintén fontos kihívást** jelent: A szegénység kockázatának kitett háztartások 21 %-a szembesül megfizethetetlen közlekedési költségekkel. A dekarbonizáció és az erőteljes éghajlat-politikai intézkedések a leghatékonyabb módjai annak, hogy csökkentsük a magas energia- és közlekedési költségeket, megfizethetőbbé tegyük az alapvető szolgáltatásokat, ugyanakkor megerősítsük Európa energiafüggetlenségét. Ebben az összefüggésben jó példák a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) kibocsátási egységeinek a Szociális Klímaalapon keresztül történő értékesítéséből származó bevételekből finanszírozott beruházások, valamint a vonatkozó éghajlat-politikai intézkedések és reformok⁵.

A pillérben rögzített **alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés** a megfizethetőség kritikus, de gyakran figyelmen kívül hagyott dimenziója. Még ha léteznek is szolgáltatások, az olyan

⁴ [A Tanács következtetései – Lakhatás: demográfiai változások és a szakpolitikák alakítása](#).

⁵ A tényalap megerősítése érdekében a Bizottság Közös Kutatóközpontja precíz hozzáférhetőségi mutatókat dolgozott ki, amelyek a Közlekedési Szegénység Figyelőközponton keresztül érhetők el, hogy Unió-szerte azonosítsák azokat a területeket, ahol a rossz közlekedési összeköttetés korlátozza az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

akadályok, mint a magas költségek, a fizikai távolság, a bürokratikus akadályok vagy a tudatosság hiánya gyakran kirekesztik az embereket, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévőket. E különbségek megszüntetése elengedhetetlen a társadalmi kohézió szempontjából, mivel az egyenlőtlen hozzáférés súlyosbítja a területi egyenlőtlenségeket. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások kiemelt szerepet játszanak a társadalmi és a területi kohézió előmozdításában. A 2025-ben felülvizsgált uniós állami támogatási szabályok értelmében a tagállamok előírározhatják az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezését a megfizethető és szociális lakhatás, a munkaerőpiachoz való hozzáférés és a munkaerőpiacra való visszailleszkedés, illetve a kiszolgáltatott csoportok gondozása és társadalmi befogadása tekintetében, beleértve a fogyatékkal élő személyek számára nyújtott akadálymentességi és támogató-segítő technológiai szolgáltatásokat is. Az egyetemes hozzáférés és a területi méltányosság fenntartása érdekében a tagállamoknak ezeket az eszközöket szélesebb körű stratégiákkal, például a szociális gazdaságról szóló tanácsi ajánlással (2023) kell ötvözniük.

Az európai gondozási stratégiára (2022. szeptember) építve a Bizottság azon fog munkálkodni, hogy koherensebb keretet dolgozzon ki a tartós ápolást-gondozást végző munkaerővel kapcsolatos kihívások kezelésére, és 2027-ben **európai gondozási megállapodást** fog előterjeszteni. A gondozási szolgáltatások rendelkezésre állásának és hozzáférhetőségének megerősítésével a kezdeményezés hozzá fog járulni Európa versenyképességéhez, csökkentve az informális gondozókra nehezedő nyomást, és ösztönözve az ágazaton belüli munkahelyteremtést, valamint a gondozókat és a gondozásra szoruló személyeket egyaránt támogató digitális technológiákba történő beruházásokat.

Intézkedések:

- A Bizottság elindítja **az uniós szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszát a jelentős foglalkoztatási akadályokkal szembesülő személyek aktivizálására irányuló uniós fellépés lehetséges irányáról**, többek között a férfiak és nők munkaerőpiaci esélyegyenlősége tekintetében (e közleménnyel együtt).
- A Bizottság 2026 harmadik negyedében előterjeszti a **megfizethető lakhatásról szóló jogszabályt**, amely támogatja a hatóságokat a lakhatási stressz által érintett területek azonosításában, és a szubszidiaritás teljes körű tiszteletben tartása mellett lehetővé teszi számukra, hogy intézkedéseket hozzanak a lakhatás megfizethetőségének védelme és előmozdítása érdekében ezeken a területeken; 2027-ben pedig közzéteszi a lakhatás egyszerűsítésére irányuló csomagot.
- A Bizottság előterjeszti az **európai gondozási megállapodást** (2027).
- A Bizottság **nyomonkövetési jelentést** nyújt be a megfelelő minimálbérekről **szóló irányelvről** (e közleménnyel együtt).

3.2. Mesterséges intelligencia (MI) – a munka jövője és a közös jólét

A mesterséges intelligencia (MI) gyors fejlődése és elterjedése, amelyet a generatív mesterséges intelligencia 2022 óta történő megjelenése felgyorsított, **átalakítja a munkaerőpiacokat és a társadalom egészét**. Jelentős lehetőségeket kínál az innovációra, a termelékenységre, a tanulásra és a növekedésre, ugyanakkor fontos kritikus kérdéseket is felvet a munkahelyek, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az alapvető jogok jövőjével kapcsolatban. 2025-ben az EU-ban a vállalkozások közel 20 %-a használta a generatív mesterséges intelligencia valamilyen formáját, és az európai munkavállalók 61 %-a úgy véli, hogy 2029-re új készségekre lesz szüksége ahhoz, hogy lépést tartson a mesterséges intelligenciával, míg eddig csak 15 %-uk részesült képzésben, amint azt a [Cedefop felmérése](#) is feltárta.

Európának fel kell készülnie ezekre a mélyreható változásokra, biztosítva, hogy a polgárok, a munkavállalók és a vállalkozások teljes mértékben kiaknázzák a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségeket. Amint azt [a digitális évtizedben érvényre juttatandó digitális jogokról és elvekről szóló európai nyilatkozat](#) hangsúlyozza, az emberközpontú digitális átalakulás elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a digitális technológiák tiszteletben tartsák az alapvető jogokat és az európai értékeket. Ennek az átalakulásnak a középpontjában a pillér elvein alapuló szociális jogok állnak.

Ami a mesterséges intelligenciának **a munkaerő-keresletre és a munkaszervezésre** gyakorolt hatását illeti, az EU-ban az összesített hatások egyelőre csekélynek tűnnek, még akkor is, ha bizonyos csoportok, [különösen a pályakezdő fiatalok](#) esetében fennáll annak a kockázata, hogy egyes ágazatokban és foglalkozásokban lelassul a munkaerő-felvétel. A mesterséges intelligencia várhatóan felgyorsítja a foglalkoztatás növekedését – 2025-ben [a mesterséges intelligenciát jelentős mértékben használó vállalkozások](#) mintegy 4 százalékponttal nagyobb valószínűséggel növelték munkaerő-állományukat, mint a mesterséges intelligenciát nem használó vállalkozások. Az ilyen munkahelyteremtés valószínűleg bizonyos foglalkozásokra koncentrálódik. A mesterséges intelligencia átalakíthatja a meglévő munkaköröket és készségigényeket is, [különösen a digitális és a humán készségeket](#). A tendenciák azonban még mindig változékonyak, és jobban meg kell érteni őket. Amint azt [a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia](#) is kiemeli, a fő prioritások közé tartozik a továbbképzés és az átképzés, valamint a munkaerőpiaci átmenetek hatékony aktivizálási politikák és megfelelő jövedelemvédelem révén történő támogatása. Ezzel összefüggésben a Bizottság folytatja a valós idejű munkaerőpiaci információs rendszerek és korai előrejelző eszközök kidolgozását.

A mesterséges intelligencia hatása mellett a párhuzamos munkaerőpiaci és demográfiai tendenciák Unió-szerte előtérbe helyezik azokat az **ágazatokat, amelyek jelentős munkahely-teremtési potenciállal**, helyettesítési igényekkel és növekvő munkaerő-kereslettel (azaz a „munkahelyteremtés mozgatórugóival”) rendelkeznek, beleértve a tartós ápolás-gondozást, az egészségügyet, az építőipart, a szociális szolgáltatásokat, a körforgásos gazdaságot és a tiszta technológiát. A munkavállalók új lehetőségekhez való hozzáféréseinek és termelékenységük növelésének lehetővé tétele kulcsfontosságú kollektív feladat, amelyben részt vesznek a politikai döntéshozók, az oktatási és képzési szolgáltatók, az állami foglalkoztatási szolgálatok és a szociális partnerek. Annak biztosítása, hogy a létrehozott

munkahelyek minőségi munkahelyek legyenek, alapvető fontosságú lesz vonzerejük és hosszú távú fenntarthatóságuk szempontjából.

Emellett a mesterséges intelligencia segíthet a közszolgáltatások megerősítésében. A mesterséges intelligencián alapuló profilalkotási és munkaközvetítési eszközök segíthetik az állami foglalkoztatási szolgálatokat abban, hogy célzottabb támogatást nyújtsanak, például a jobb munkaközvetítés, a személyre szabottabb támogatás és a munkanélküliségi kockázatok korábbi azonosítása révén. Emellett segíthetnek a készségek felismerésében és a megfelelő álláslehetőségekkel való összehangolásukban. A mesterséges intelligencia javíthatja a felkészültséget, és támogathatja az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási rendszereket, amelyekre egyre nagyobb nyomás nehezedik a népesség elöregedése miatt, különösen azokon a területeken, ahol nehéz megfelelő hozzáférést biztosítani az alapvető szolgáltatásokhoz. A diagnózis, a szolgáltatásnyújtás és az adminisztratív hatékonyság javításával a mesterséges intelligencia jobb eredmények biztosításához járulhat hozzá a polgárok számára, miközben hatékonyabbá és fenntarthatóbbá teszi a jóléti rendszereket.

Nem megfelelő tervezés és használat esetén **a mesterséges intelligencia fontos aggályokat vethet fel az esélyegyenlőséggel és a befogadással kapcsolatban is.** A mesterséges intelligencia használata a munkaerőpiacon és a közigazgatásban az algoritmikus torzítás kockázatával jár, beleértve az MI-rendszerek tanításához használt adatokba ágyazott torzításokat is, ami potenciálisan erősítheti a különböző csoportokat érintő egyenlőtlenségeket és megkülönböztetést, különösen akkor, ha az MI-rendszereket nem a mesterséges intelligenciáról szóló rendeletnek megfelelő módon tervezték és vezették be⁶. Az uniós jogi eszközök, például [a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet](#) hatékony végrehajtása, és az azoknak való megfelelés kulcsfontosságú a torzítások és a kockázatok kezeléséhez. Ugyanakkor a mesterséges intelligencia átalakíthatja az egyének tanulásának, átképzésének és problémamegoldásának módját. Amint azt a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia is hangsúlyozza, a mesterséges intelligencia terén szerzett jártasság növelése a befogadás és az esélyegyenlőség kulcsfontosságú tényezője, és elengedhetetlen annak biztosításához, hogy az európaiak kritikusan és felelősségteljesen használhassák ezeket az eszközöket. Ezek a fejlemények **sürgető szakpolitikai kérdéseket vetnek fel az EU számára.** A politikai döntéshozóknak mérlegelniük kell, hogy a mesterséges intelligencia miként befolyásolja a jövőbeli munkaerő-keresletet és -kínálatot, valamint az egyenlőtlenséget, és tágabb értelemben tesztelniük kell az európai szociális modell rezilienciáját. Emellett a nem európai MI-technológiákra való támaszkodás további

⁶ A mesterséges intelligencián alapuló profilalkotási és munkaközvetítési eszközök gyakran minősülnek a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet III. mellékletének 4. és 5. pontja szerinti nagy kockázatú MI-rendszereknek. Ebben az összefüggésben a nagy kockázatú MI-rendszerek szolgáltatóira szigorú kötelezettségek fognak vonatkozni, amelyek célja annak biztosítása, hogy MI-rendszereik ne jelentsenek kockázatot többek között az alapvető jogokra nézve, pontosak és elfogulatlanok legyenek, és megfelelően felügyelhetők legyenek. A nagy kockázatú MI-rendszerek alkalmazóinak szintén olyan releváns kötelezettségeknek kell megfelelniük, amelyek például az emberi felügyeletre, az MI-rendszerek működésének nyomon követésére és naplózására vonatkoznak. A magas kockázatú rendszereket érintő szabályok mellett a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet többek között célzott tilalmakat is előír, ideértve például az érzelmekből következtetést levonó munkahelyi MI-rendszereket (5. cikk (1) bekezdés f) pont), valamint a természetes személyeket bizonyos jellemzők, például a szakszervezeti tagság szerint egyénileg kategorizáló biometrikus MI-rendszereket (5. cikk (1) bekezdés g) pont).

kockázatokkal járhat, különösen akkor, ha érzékeny adatok, kritikus infrastruktúra vagy biztonsági szempontból releváns funkciók érintettek. Ezért megfelelő szakpolitikai válaszokat kell találni a technológiai zavarokkal kapcsolatos kockázatok csökkentésére, miközben lehetővé kell tenni az EU számára, hogy megvalósítsa a mesterséges intelligencia gazdasági és társadalmi előnyeit.

Ezen előnyök megvalósításához a tagállamoknak adminisztratív és intézményi kapacításra lesz szükségük ahhoz, hogy felelősségteljesen alkalmazzák a mesterséges intelligenciát. Ez magában foglalja a megfelelő irányítási intézkedéseket, az emberi felügyeletet, az adatkezelést, a hatásvizsgálatot, a nyomon követést, valamint a megkülönböztetéssel és az alapvető jogokat érintő egyéb kockázatokkal szembeni biztosítékokat, összhangban a mesterséges intelligenciáról szóló rendelettel.

Intézkedések:

- A Bizottság **magas szintű szakértői csoportot** hoz létre a mesterséges intelligencia munkaerőpiacra gyakorolt lehetséges hatásának vizsgálatára, biztosítva a koherenciát, a kiegészítő jelleget és a szinergiákat a meglévő kezdeményezésekkel, többek között a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló stratégia részeként elindított MI-megfigyelőközponttal, a következők céljából:
 - Az MI-megfigyelőközpont és a Készségek Európai Megfigyelőközpontja észrevételeire építve forgatókönyvek kidolgozása **az uniós foglalkoztatás lehetséges hosszú távú pályájára** vonatkozóan, amelyre hatással van a mesterséges intelligencia munkahelyi bevezetése.
 - Annak vizsgálata, hogy miként lehet a leghatékonyabban előre jelezni és kezelni **a mesterséges intelligencia munkahelyekre gyakorolt hatásait**, többek között a mesterséges intelligencia munkahelyekre gyakorolt hatásának nyomon követésére, korai előrejelzésére és előzetes ütemezésére szolgáló továbbfejlesztett elemzési eszközök mérlegelése révén, hogy felvértezzék a szakpolitikai döntéshozókat, a vállalkozásokat és a szociális partnereket; valamint a munkaerőpiaci politikák kalibrálására és a munkaerőpiacok működésének javítására szolgáló lehetőségek figyelembevétele révén.
- A minőségi munkahelyekről szóló jogszabállyal kapcsolatos lehetséges uniós fellépés sérelme nélkül, amellyel kapcsolatban folyamatban van az uniós szociális partnerekkel folytatott konzultáció, a Bizottság mérlegelni fogja **az algoritmikus irányítási eszközök és gyakorlatok felelős munkahelyi bevezetésére irányuló támogatási tevékenységeket**, például a bevált gyakorlatok megosztását, az egymástól való tanulást és a kapacitásépítést.

3.3. Egyenlőtlenségek, méltányosság és esélyegyenlőség

Az Európai Unió továbbra is szilárdan elkötelezett a tartós egyenlőtlenségek csökkentése mellett, amelyek aláássák a társadalmi és területi kohéziót, a gazdasági rezilienciát és az alapvető pillér mindenki számára egyenlő esélyek biztosítására vonatkozó ígérését. Az Unióban az európai szociális modell végrehajtásának eredményeként az egyenlőtlenségek jelentősen kisebbek, mint a világ legtöbb más részén. Az elmúlt években elért eredmények ellenére az egyenlőtlenségek továbbra is fennállnak az élet minden területén, ami folyamatos erőfeszítéseket tesz szükségessé a költséghatékony intézkedések végrehajtása érdekében. Az egyenlőtlenségek nem csupán társadalmi problémát jelentenek, hanem olyan strukturális akadályokat is, amelyek gyengítik az EU hosszú távú fenntarthatóságát, az innovációra és a versenyre való felkészültségét, valamint a demográfiai szerkezetét.

Az európaiak egyre inkább úgy érzik, hogy az élet nem méltányos: 2022-ben csak 38 %-uk vélte úgy, hogy az életükben a legtöbb eredmény méltányosan következik be, szemben a 2017. évi 51 %-kal. A jövedelmi egyenlőtlenség a Covid19-világjárványt követően csökkent, de továbbra is magas: a felső 20 % majdnem ötször annyit keres, mint amennyi az alsó 20 % jövedelme. A **vagyonkoncentráció** még hangsúlyosabb: az Európai Központi Bank euroövezetre vonatkozó 2025. évi adatai szerint a leggazdagabb 10 % a háztartások teljes nettó vagyonának mintegy 57,3 %-át birtokolta (2023-hoz képest nagyrészt változatlan), míg az alsó 50 % kezében az összvagyon hozzávetőleg 5 %-a volt.

A **regionális és területi egyenlőtlenségek** tovább súlyosbítják a társadalmi egyenlőtlenségeket azáltal, hogy korlátozzák a minőségi oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, a tartós ápolás-gondozáshoz és más alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Ez különösen a hátrányos helyzetű városnegyedeket, a vidéki és távoli területeket, valamint a legkülső régiókat érinti, amelyek elnéptelenedéssel, a fiatalok elvándorlásával és a tehetségfejlesztési csapdákba esés vagy azok elmélyülésének kockázatával szembesülnek. Ezek a kihívások jelentős társadalmi és gazdasági költségekkel járnak, aláássva a területi kohéziót, a versenyképességet és az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását.

Ugyanakkor a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű, hátrányos megkülönböztetést elszenvedő és marginalizált csoportok gyakran jobban ki vannak téve a szennyezésnek és a környezetkárosodásnak, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásainak (árvizek, erdőtüzek, hőhullámok, talajzsugorodás stb.), és kevesebb lehetőségük van arra, hogy csökkentsék a kockázatokat. A lakhatásban is jelen vannak **környezeti egyenlőtlenségek**: az alacsonyabb jövedelmű háztartások nagyobb valószínűséggel élnek nem megfelelő és esetenként rosszul szigetelt otthonokban, és korlátozottan képesek elköltözni a kockázatoknak (például az árvíz kockázatának) kitett területekről.

E hiányosságok megszüntetése érdekében a 2021. évi cselekvési terv keretében határozott intézkedésekre került sor az egyenlőtlenségek kezelése és az egyenlő esélyekhez való hozzáférés bővítése érdekében. A nem kívánt következmények megelőzése érdekében – már a kezdetektől fogva – a szakpolitikákat az elosztási hatásokat szem előtt tartva kell kialakítani. A Bizottság 2027-ben tanulmányt tesz közzé a tagállamokban végzett elosztási

hatásvizsgálatokról, és továbbra is elő fogja mozdítani azok alkalmazását a szakpolitikai döntéshozatalban.

Az [egyenlőségközpontú Unió](#) átfogó szakpolitikai keretet biztosít, amely kiterjed a nemek közötti egyenlőségre, az LMBTIQ+-személyek egyenlőségére, a fogyatékkal élő személyek jogaira, a rasszizmus elleni küzdelemre, valamint a romák egyenlőségére, társadalmi befogadására és részvételére vonatkozó stratégiákra. A Bizottság az egyenlőségközpontú Unióról szóló, küszöbön álló jelentéstétel keretében nyomon fogja követni e keret végrehajtását, beleértve a nemzeti fejleményeket is, és jelentést fog tenni arról.

A megkülönböztetést tiltó uniós jogszabályok és szakpolitikák végrehajtása továbbra is központi szerepet játszik. Például [a faji egyenlőségről szóló irányelv](#) és [a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv](#) célja a faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron és szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés megelőzése és leküzdése. A hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók elengedhetetlenek a megkülönböztetés, valamint az általa a foglalkoztatás és az élet más területein teremtett akadályok elleni küzdelemhez. A Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak hatékony szankciókat a megkülönböztetés ellen.

[A bérek átláthatóságáról szóló irányelv](#), amely 2023 májusában lépett hatályba, és amelyet a tagállamoknak 2026 júniusáig kellett átültetniük a nemzeti jogba, megerősíti a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazásának elvét, hozzájárulva a nemek közötti munkaerőpiaci egyenlőség előmozdításához. A Bizottság továbbra is teljes mértékben elkötelezett a szóban forgó irányelv végrehajtása és érvényesítése mellett. E célból a Bizottság továbbra is támogatást nyújt a tagállamoknak és a szociális partnereknek az irányelv hatékony végrehajtásához, megőrizve az adminisztratív terhek arányosságát, ugyanakkor biztosítva a teljes körű megfelelést. Ezen túlmenően a Bizottság további támogatást fog nyújtani különösen a kkv-knak, amelyek kulcsszereplőként tapasztalják meg a tisztességes és átlátható bérezési gyakorlatok hatását, többek között annak érdekében, hogy a végrehajtás a lehető legkisebb adminisztratív teherrel járjon.

Az egyenlőtlen szakmai előmenetel a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenségben (2025-ben az EU-ban 23,9 %) és az idősebb nők magasabb szegénységi rátájában (2025-ben az EU-ban 21,9 % a 65 év feletti nők körében) is látható. A generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia és a 2026–2030-as időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia kiemeli, hogy a foglalkoztatás, a bérezés és a nem fizetett ápolási-gondozási munka terén mutatkozó egyenlőtlenségek az egész életen át halmozódnak, és jelentős nemek közötti különbségekhez vezetnek az időskori nyugdíjak és jövedelembiztonság terén.

Az egészségügyi ellátásnak [a készpénzjuttatásokhoz hasonló](#) szegénységcsökkentő hatása van, és a jól megtervezett **egészségügyi reform még inkább hozzájárulhat az EU szegénység elleni erőfeszítéseéhez**. Alapvető fontosságú, hogy a tagállamok kihasználják „**az EU az egészségért**” **program intézkedései** keretében kidolgozott eszközökben és iránymutatásokban rejlő lehetőségeket, beleértve azokat is, amelyek az egészségügyi ellátások méltányosabb elosztását, megfizethetőbb egészségügyi ellátást vagy [a fogyatékkal élő személyek](#)

egészségügyi ellátáshoz való hozzáféréseinek javítását eredményezhetik. Ezek az intézkedések olyan eszközöket is magukban foglalnak, amelyek támogatják a tagállamokat az egészségügyi munkaerőhiány kezelésében, mint például az egészségügyi munkaerő-tervezési modellek, valamint a származási országokkal kialakított méltányos és fenntartható munkavállalói mobilitási programok, amelyek célja az ápolási-gondozási munkaerő EU-ba vonzása, többek között tehetséggondozási partnerségek keretében.

A Bizottság a közelmúltbeli uniós szintű területi stratégiák⁷ révén **megerősíti** a szociális jogok európai pillérének **területi dimenzióját**, és előkészíti a legkülső régiókra vonatkozó stratégiát, valamint a maradás jogára vonatkozó stratégiát, különös tekintettel a lehetőségekhez és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására annak érdekében, hogy az emberek az otthonuknak tekintett helyen boldogulhassanak.

Az egyenlőtlenségek az élet korai szakaszában kezdődnek, és az idő múlásával felhalmozódnak. Az oktatásban továbbra is fennálló egyenlőtlenségek, amelyeket tovább súlyosbít az alulfinanszírozottság és a tanárhiány a hátrányos helyzetű területeken, továbbra is korlátozzák a társadalmi mobilitást és a gazdasági potenciált.

Az egyenlőtlenség nemcsak a mai eredményekről szól, hanem **a generációk közötti méltányosságról**⁸ is. Az egyenlőtlenségek generációk közötti átörökítésének csökkentéséhez olyan szakpolitikákra van szükség, amelyek korán beavatkoznak, és megakadályozzák, hogy a hátrányok az egész életen át halmozódjanak. A generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia erősebb hosszú távú perspektívát sürget a szakpolitikai döntéshozatalban, és nagyobb hangsúlyt fektet a fiatalok nézeteire és aggályaira. A hosszú távú költségvetési fenntarthatóság biztosításának szükségességével egyensúlyban lévő, megfelelő és **jól célzott, helyi alapú és emberközpontú szociális beruházások** segítenek megelőzni a társadalmi hátrányok felhalmozódását, és csökkentik a hosszú távú költségvetési és gazdasági költségeket. A megerősített **európai gyermekgarancia** és a hátrányos helyzetű tanulók alapképességeinek javítására irányuló új uniós cél kulcsfontosságú eszközök e kihívások kezeléséhez. Emellett **a kiegészítő nyugdíjakhoz való széles körű hozzáférés** segíthet fenntartani a megfelelő nyugdíjakat a jövőbeli nyugdíjasok számára, különös tekintettel az Unióban bekövetkező demográfiai változások háztartásokra gyakorolt hatásaira⁹.

Intézkedések:

⁷ Ezek közé tartozik az EU városfejlesztési menetrendje, az EU Oroszországgal, Belarusszal és Ukrajnával határos keleti régióiról szóló közlemény, valamint a szigetekre vonatkozó uniós stratégia.

⁸ A Közös Kutatóközpont ezt a stratégiát egy (szeptemberben hivatalosan elindítandó) nyomonkövetési eszközzel támogatja, amely lehetővé teszi annak nyomon követését, hogy a különböző korcsoportok jelenleg hogyan teljesítenek a gazdasági, társadalmi, környezeti és társadalmi reziliencia tekintetében. Az eszköz lehetővé teszi az életkörülmények időbeli alakulásának felmérését is azáltal, hogy összehasonlítja a jelenlegi körülményeket az azonos korcsoportok múltbeli körülményeivel.

⁹ E tekintetben a Bizottság 2025 novemberében kiegészítő nyugdíjsomagot fogadott el, amely olyan jogalkotási és szakpolitikai intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja, hogy a megfelelő nyugdíjjövedelem biztosításának elősegítése érdekében Unió-szerte fellendítsék a magán- és foglalkoztatónyugdíj-megtakarításokat.

- A Bizottság további **támogatást** fog nyújtani – **különösen a kkv-k számára – a bérek átláthatóságáról szóló irányelv végrehajtása során.**
- A Bizottság a tagállamokkal együttműködve számba veszi **a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek és a társadalmi mobilitás nyomon követésére rendelkezésre álló mutatókat.**
- A Bizottság a sokszínűségi charták uniós platformján keresztül **iránymutatást fog nyújtani az inkluzív munkaerő-felvételi gyakorlatokról.**
- A készségek uniója keretében tett kötelezettségvállalásokkal összhangban a Bizottság **oktatási csomagot** dolgoz ki annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat az iskolai oktatási teljesítmény javításában, valamint **szakképzési stratégiát** dolgoz ki a szakképzési rendszerek vonzóbbá, innovatívabbá és inkluzívabbá tétele érdekében.
- A Bizottság dolgozik a **maradás jogának stratégiáján**, különös figyelmet fordítva az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén fennálló területi egyenlőtlenségek kezelésére.
- A **2027 utáni időszakra vonatkozó, küszöbön álló uniós ifjúsági stratégia** célja annak biztosítása, hogy minden fiatalnak lehetősége legyen arra, hogy méltányos és inkluzív módon teljes mértékben kiaknázza a benne rejlő lehetőségeket (2027).

4. A szociális jogok valóra váltása mindenki számára – a közös erőfeszítések újraindítása

4.1. Egyszerűsítés, végrehajtás és érvényesítés

A szociális és foglalkoztatási kihívások alakulásával párhuzamosan **az uniós szociális vívmányoknak hatékonyak, hozzáférhetőnek és könnyen végrehajthatónak kell maradniuk**, ugyanakkor teljes mértékben meg kell őrizniük az európai szociális modell alapjául szolgáló jogokat és normákat. A Bizottság beépített egyszerűség iránti elkötelezettségével összhangban a jövőbeli kezdeményezések kezdettől fogva magukba foglalják az egyszerűsítéssel, a végrehajtással és az érvényesítéssel kapcsolatos megfontolásokat, megőrizve ugyanakkor a jogokat és a védelmi rendszereket. A Bizottság elkötelezett amellett, hogy proaktívan és érdemben csökkentse a vállalkozásokra, a munkavállalókra és a polgárookra nehezedő adminisztratív terheket, a szociális normák fenntartása mellett. E célból az európai szemeszter keretében azonosítani fogja a végrehajtással kapcsolatos kihívásokat, és szorosan együtt fog működni a tagállamokkal és az érdekelt felekkel az uniós szociális vívmányok hatékony alkalmazásának megkönnyítése érdekében. A **méltányos munkaerő-mobilitásról szóló, küszöbön álló csomag** hozzá fog járulni ezekhez a célkitűzésekhez azáltal, hogy egyszerűbb, méltányosabb és hatékonyabb szabályokat mozdít elő a munkavállalói mobilitásra vonatkozóan, többek között a határ menti ingázók esetében is, miközben megerősíti a végrehajtást és támogatja az egységes piac megfelelő működését.

A Bizottság fokozza erőfeszítéseit annak biztosítása érdekében, hogy a szociális vívmányok továbbra is megfeleljenek a célnak. Ez magában foglalja a meglévő jogi keretek stressztesztelését, valamint adott esetben a végrehajtásról az érdekelt felekkel és a szociális partnerekkel folytatott párbeszéd fenntartását a végrehajtás gyakorlati akadályainak és az egyszerűsítési lehetőségeknek az azonosítása érdekében. A jövőbeli kezdeményezések – például a méltányos munkaerő-mobilitásról szóló csomag és a minőségi munkahelyekről szóló jogszabály egyes elemei – kézzelfoghatóan hozzá fognak járulni az egyszerűsítéshez és az egységes piac megfelelő működésének támogatásához, miközben megerősítik a munkavállalók, köztük a határ menti ingázók jogait, fokozzák a szociális és munkaügyi jogszabályok végrehajtását, valamint küzdenek a tisztességtelen verseny, a szociális csalások és visszaélések ellen. 2027-ben a Bizottság felül fogja vizsgálni az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló (EU) 2019/1152 irányelv végrehajtását.

Az európai szociális párbeszédéről szóló 2025. évi paktummal összhangban a Bizottság **továbbra is erősíteni fogja az együttműködést a szociális partnerekkel**, amelyek továbbra is alapvető szerepet játszanak a munkaerőpiaci politikák kialakításában és végrehajtásában. A civil társadalmi szervezetek továbbra is kulcsfontosságú partnerek maradnak, mivel létfontosságú szerepet játszanak az inkluzív foglalkoztatási és szociálpolitikák kialakításában azáltal, hogy felerősítik a marginalizált véleményeket, nyomon követik a végrehajtási hiányosságokat és előmozdítják az alulról szerveződő innovációt. Folytatódni fog az uniós ügynökségekkel a végrehajtás, a bizonyítékgyűjtés és a nyomon követés támogatása érdekében folytatott munka. A meglévő irányítási struktúrákat és együttműködési mechanizmusokat még jobban ki fogják használni a bevált gyakorlatok cseréjének megkönnyítése és a szakpolitikák végrehajtásának javítása érdekében.

4.2. A szociális és foglalkoztatási prioritások koordinációja, finanszírozása és nyomon követése

Mivel a tagállamok azon dolgoznak, hogy nemzeti stratégiáikat, reformjaikat és beruházásaikat összehangolják a szociális jogok európai pillérével és a 2030-ra kitűzött kiemelt célokkal, a kézzelfogható eredmények biztosításához elengedhetetlen az összehangolt fellépés, az uniós finanszírozás optimális felhasználása és a szigorú nyomon követés, többek között a részcélok szintjén is.

Az [európai szemeszter](#) és a [2026. évi foglalkoztatási iránymutatások](#) egyértelmű ütemtervet biztosítanak, és végrehajtásukhoz jelentős beruházásokra és adatvezérelt szakpolitikai döntéshozatalra van szükség. Az [európai szemeszter 2026. évi ciklusa](#) az új [uniós gazdasági kormányzási keret](#) végrehajtásának második éve, amely keretbe a pillér szilárdan beágyazódott. Az új keret lehetővé tette a gazdaság-, foglalkoztatás-, oktatás-, készségfejlesztési és szociálpolitikák mélyebb integrációját a szemeszter folyamatába, többek között a [társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret](#) bevezetése révén. Ez az erősebb szakpolitikai integráció tükrözi a szociális reformoknak és beruházásoknak az inkluzív gazdasági növekedés, a termelékenység és a versenyképesség mozgatórugóiként betöltött szerepét. Emellett az európai szemeszter 2026. évi ciklusa fontos változást jelentett, és az emberek szemszögéből még

fokozottabban vizsgálta a versenyképességet. Bevezette a [humán tőkéről szóló első ajánlást](#). A szemeszter az EMCO aktualizált nyomonkövetési kerete alapján átfogó elemzést is nyújtott a megfizethető lakhatásra vonatkozó szakpolitikákról és a munkahelyek minőségével kapcsolatos kihívásokról. A Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy hajtsák végre országspecifikus ajánlásaikat.

Az uniós és nemzeti szintű szakpolitikák hatékonyságának további növelése érdekében a szakpolitikák értékelésének és kialakításának megbízható és megfelelő adatokra kell támaszkodnia. E célból a Bizottság erőfeszítéseket tesz egy **uniós közigazgatási adatplatform** létrehozására, amely jobb hozzáférést biztosít, és lehetővé teszi a foglalkoztatási, társadalombiztosítási és adózási adatok másodlagos felhasználását szakpolitikai elemzés, értékelés, kutatás és nyomon követés céljából. Ezen adatok felhasználása hatékonyabb, kevésbé költséges és idősebb lehet, mint az alternatívák, például a felmérésekből származó adatok felhasználása.

A Bizottság emellett felszólítja a tagállamokat, hogy optimálisan használják ki a meglévő és jövőbeli uniós finanszírozási eszközöket, biztosítva, hogy a forrásokat olyan kiemelt területekre irányítsák, mint a készségfejlesztés, a szociális védelem, a munkaerőpiaci befogadás és az igazságos átmenet.

A Covid19-világjárványt követő Next Generation EU keretében a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) több mint 144 milliárd EUR-t különített el szociális célkitűzésekre, ezzel támogatva a tagállamokat a minőségi oktatáshoz, foglalkoztatáshoz és gondozáshoz való hozzáféréssel, valamint az esélyegyenlőséghez és a társadalmi befogadáshoz való hozzájárulással kapcsolatos reformok és beruházások végrehajtásában.

A [94 milliárd EUR](#) összegű (nemzeti társfinanszírozással együtt 139 milliárd EUR összegű) uniós költségvetéssel rendelkező Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) továbbra is a foglalkoztatást, az oktatást és a társadalmi befogadást előmozdító kezdeményezések támogatásának sarokköve. Jelenlegi finanszírozási időszakát a pillér elveit követve programozták, és mint ilyen, ez a pillér végrehajtását támogató fő eszköz. A finanszírozási célkitűzések a pillér három fejezetét képezik le, a minimális kiadási küszöbértékek pedig a pillér elveinek megvalósítása iránti erős elkötelezettséget tükrözik.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) is támogatja ezeket az erőfeszítéseket azáltal, hogy finanszírozza az infrastruktúrába és a berendezésekbe történő beruházásokat, valamint a határokon átnyúló együttműködést a minőségi és inkluzív szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása érdekében. Emellett az ETS kibocsátási egységeinek értékesítéséből származó bevételekből finanszírozott Szociális Klímaalap továbbra is döntő szerepet fog játszani az épületekre, a közúti közlekedésre és további ágazatokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS2) lehetséges társadalmi hatásainak enyhítésében, biztosítva, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások, a kiszolgáltatott helyzetben lévő közlekedési felhasználók és mikrovállalkozások támogatásban részesüljenek, ahogy az EU a klímasemlegesség felé halad. Emellett az **Erasmus+** horizontális prioritásokat határoz meg a zöld és digitális átállással kapcsolatban, és kulcsfontosságú eszköz az éghajlatváltozással

kapcsolatos ismeretek, készségek és attitűdök fejlesztéséhez, támogatva a fenntartható fejlődést, valamint a digitális oktatást és készségeket.

A jelenlegi programozási időszakban a Technikai Támogatási Eszköz (TSI) igény szerint támogatta a tagállamokat a szociális jogok európai pillére szempontjából releváns reformok megtervezésében és végrehajtásában is, többek között olyan területeken, mint a munkaerőpiaci politikák, a készségkínálat irányítása, a szociális védelem, az egészségügyi politikák és a közigazgatás digitalizálása. A Technikai Támogatási Eszköz 2021–2027-es ciklusának fennmaradó időszakában a célzott technikai támogatás továbbra is támogathatja a tagállamokat a pillérhez kapcsolódó reformok végrehajtásához szükséges igazgatási és intézményi kapacitás megerősítésében.

A Bizottság sürgeti a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki az összes finanszírozási lehetőséget, mind a jelenlegi programozási időszakban, mind pedig a következő hosszú távú uniós költségvetésben javasolt nemzeti és regionális partnerségi tervek keretében.

A közvetlen finanszírozáson túl a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk az InvestEU és a jövőbeli Európai Versenyképességi Alap keretében megvalósuló magánberuházások bevonásának lehetőségeit, kiterjesztve a pillér célkitűzéseire igazodó innovatív megoldásokat. A köz- és magánszféra közötti partnerségek, a vegyes pénzügyi eszközök és a költségvetési garanciák hatékony eszközként szolgálhatnak a további források mozgósításához, felerősíthetik az uniós finanszírozás hatását, és előmozdíthatják a fenntartható, piacvezérelt megoldásokat.

5. Következtetés

A szociális jogok európai pillérének teljes körű végrehajtása nemcsak uniós kötelesség, hanem stratégiai előny is, amely lehetőségeket teremt, ösztönzi a szerepvállalást, valamint hozzájárul az EU versenyképességéhez.

A Bizottság felszólítja valamennyi partnerét, hogy fokozzák közös erőfeszítéseiket, és teljes mértékben valósítsák meg a szociális jogok európai pillérét, valamint a tagállamokra és az Unióra vonatkozó 2030-as szakpolitikai célokat. Ehhez célzott és hosszú távú finanszírozásra, valamint olyan stratégiai és szakpolitikai reformokra és intézkedésekre van szükség, amelyek tartós gazdasági és társadalmi megterülést eredményeznek.

A pillér kiállta az idő próbáját, és továbbra is iránytűként szolgál az erős és reziliens szociális Európa számára. 20 alapelve hozzájárul Európa szociális piacgazdaságának megerősítéséhez, amely sokak számára jelent reménysugarat a munkaerőpiacaink és társadalmaink alapvető változásai közepette. Nagyobb láthatóságot kell biztosítanunk a szociális jogoknak, és meg kell erősítenünk a szociális normák és a felfelé irányuló társadalmi konvergencia értékelését egy olyan időszakban, amikor Uniónk jelentős kihívásokkal néz szembe. Mivel 2027-ben ünnepeljük a pillér kihirdetésének 10. évfordulóját, ez kulcsfontosságú pillanat a pillér végrehajtásának felgyorsítására és az az iránti elkötelezettség hangsúlyozására, hogy folytassuk az erős szociális dimenzió beépítését az Európai Unió jelenébe és jövőjébe.

Mélyreható és gyors átalakulás idején a pillér – és Európa szociális dimenziójának egésze – a legerősebb meghatározása az EU értékeinek és annak, ami összetart bennünket. A pillér biztosítja a mesterséges intelligencia, valamint a technológiai, demográfiai és geopolitikai átalakulások által előidézett változások előrejelzéséhez és kezeléséhez szükséges biztonsági hálókat, valamint egyértelmű és reziliens keretet. Végrehajtásának megerősítése nemzeti, regionális és helyi szinten kezdődő közös felelősség, amelyben kulcsszerepet játszanak a szociális partnerek és a civil társadalom. Ezért – az Európa-szerte eltérő megközelítések teljes körű tiszteletben tartása és elfogadása mellett – fokoznunk kell a fellépést, érvényre juttatva közös értékeinket, és újra elkötelezve magunkat a pillér 20 alapelve és joga mellett annak érdekében, hogy a lehető legjobb lehetőségeket teremtsük az emberek, a gazdaság és a társadalom egésze számára.